

**R. P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, E Societate Iesv, In
Collegio Romano eiusdem Societ. olim Theologiæ
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Disputationes
Scholasticæ, Et Morales, De Sacramentis in ...**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1652

6. An & quomodo requiratur contritio, quando non præmittitur Confessio
ante Communionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82340)

Sacerdotis, utpote præceptum de cibo, necessario, & de re necessaria.

Infero quinto, aliter dicendum esse de communionem debita ex voto, aut etiam ex præcepto mere humano: ob eam enim solum causam non posset quis absque confessione communicare, si aliunde cessaret periculum notæ, aut infamiae. Alioquin semper posset omnes communicare absque confessione: posset enim vouere communionem hodiernam, & crastinam, quotidianam. Posset item Superior præcipere eiusmodi communionem, & hoc modo reddere necessariam communionem absque confessione. Fatendum ergo est, votum, aut præceptum humanum debere intelligi de communionem, quæ aliunde non opponatur modo debito ex Diuino præcepto, qualis est, quod præmittatur confessio mortalium.

Infero sexto, quomodo intelligi debeat id, quod in præfati Doctores dicere solent, posse accipi communionem absque confessione ratione scandali. Nam si hoc intelligatur de proprio scandalo, rarissime habebit locum: vix enim vnquam contingeret, quod alij excitentur ad peccandum ex eo, quod ego absque confessione peccati occulti non communicem: debet ergo intelligi nomine scandali, nota, vel infamia, quam aliquis incurrit, omitendo communionem. Non tamen placet expositio P. Suar. in præfati sect. 4. §. *Quarta etiam, & communis*; quia ait, ex illa populi admiratione solere leues homines occasionem sumere detrahendi, aut iudicandi temere, in quo videtur agnoscere rationem scandali: Hoc, inquam, non placet; quia vel illa omisso communionis præbet fundamentum sufficiens ad iudicandum, quod homo habeat peccatum, quod debeat confiteri; & tunc non erit iudicium temerarium id cogitare, vel de eo loqui, cum res sit publica, quod Sacerdos, vel Communione omisit; atque ideo non video, quæ occasio detur iudicandi temere ex eo, quod aliquis propter peccatum re vera mortale omitat communionem, cum re vera peccatum commissum sit causa non communicandi: vel illa omisso non præbet tale fundamentum ad id cogitandum, & tunc non video, quæ maior occasio detur peccandi, aut temere iudicandi, quam quâdo aliquis communicaturus quærit prius confessorium; tunc enim poterit etiam aliquis temere iudicare, quod habeat peccata graui confitenda: & tamen non ideo tenemur omittere confessionem. Debemus ergo nomine scandali in hac materia potius intelligere, vt dixi, infamiam, & notam; quam affert illa omisso communionis, & quæ minus proprie solet scandalum appellari.

SECTIO VI.

An, & quomodo requiratur contritio, quando non permittitur confessio ante communionem.

Non requiritur contritionem perfectam, sed sufficere attritionem cognitam, voluerunt aliqui Recentiores, quos tacite refert Suarez in præfati sect. 5. quam sententiam probabilem esse significat Filiucius tom. 1. tract. 3. de sacramento Confirmationis cap. 3. n. 57. Eam tamen improbabilem esse, nec posse absque temeritatis nota defendi, docet idem Suarez; & Luisius Turrianus in censuris Theologicis centur. 2. dub. 16. & ipse Filiucius postea tract. 3. de sacramento Euchar. cap. 8. num. 220. retractasse videtur, quod prius dixerat, dum absolute tradit, esse omnino necessariam contritionem perfectam saltem existimam; quam sententiam docent omnes Theologi, quos late refert Suarez ibi, & colligitur ex P. Ioan. de Lugo de Sacramentis.

Patribus exigentibus omnino statum gratiæ, & sanctitatis, vt possit quis licite accedere ad hoc Sacramentum. Eorum verba vide apud Suarez ibi. Colligitur etiam ex Tridentino sess. 13. cap. 7. dicente, diligentius cauendum esse, ne absque magna reuerentia, & sanctitate accedat quis ad percipiendum hoc Sacramentum. Qui autem cum sola attritione accedit, non accedit certe cum sanctitate, sed in statu peccati. Denique, ex institutione ipsius sacramenti, quod cum sit per modum cibi, & sit sacramentum viuorum, prærequirit omnino vitam in percipiente illud. Addit Suarez aliud argumentum, quia sacerdos, vt ministrat Eucharistiam aliis, si sit in peccato, & non velit confiteri, debet saltem per contritionem constituere se in statu gratiæ; ergo multo magis, qui vult Eucharistiam recipere: plus enim est recipere, quam ministrare. Hoc tamen argumentum facile eludi potest; primo, quia probabilius est sacerdotem non peccare mortaliter, licet in statu peccati ministrat aliis Eucharistiam, vt vidimus supra disp. 8. de sacramentis in com. sect. 9. Deinde etiam dato antecedenti, consequentia non est formalis: retorqueri enim potest in sacramento Penitentiae, ad quod ministrandum sacerdos qui habet conscientiam peccati, debet prius, si non confitetur, elicere actum contritionis, vt iustificetur; quod tamen non debet facere, qui illud recipit; quod etiam in sacramento Baptismi locum habet. Melius ergo probatur ex doctrina Conciliorum, & Patrum, atque ex sacramenti ipsius institutione.

Fateor, ex hoc ipso non leue argumentum desumi contra sententiam illam, quæ docet, posse aliam quando virtute huius sacramenti conferri primam gratiam homini attrito. Si enim attritio aufert obicem effectui Eucharistiæ, ergo qui accedit cum attritione cognita, non accedit cum obice, & per consequens non accedit indigne. Si vero attritio non tollit obicem sufficienter, ergo sacramentum non confert gratiam. Cæterum cum auctores illius sententiæ nunquam concedant hanc sequelam, sed semper contentur respondere, & constanter tueantur obligationem habendi contritionem existimam, non potest ex probabilitate illius sententiæ argui illo modo probabilitas huius, licet consequentia sit probabilis; quia nimirum in tantum illa alia sententia est probabilis, in quantum probabiliter etiam negat hanc consequentiam.

Hoc ergo supposito, quærit poterit, primo, an qui prius confessus fuerat, & postea recordatur peccati, quod in confessione oblitus omiserat, nec potest iam confiteri; cum sit in altari, v.g. an debeat elicere contritionem nouam illius peccati ante communionem. Et quidem si dolor præcedens in confessione non fuerat vniuersalis de omnibus peccatis, vel ex motiuo vniuersali, quod se extenderet etiam ad istud peccatum; certum videtur, quod debeat elicere contritionem de hoc peccato; quia virtute confessionis nondum fuit iustificatus. cum hoc peccatum nondum retractatum non potuerit directe, nec indirecte remitti. Si vero dolor fuerat vniuersalis, vel ex motiuo, quod se extenderet ad hoc etiam peccatum, Antoninus Diana 1. tom. tract. de celebrat. Diana. Missar. resolut. 48. refert pro sententia affirmante obligationem ad nouum dolorem tunc elicendum Valerium Reginald, in praxi tom. 2. lib. 5. cap. 5. sect. 3. n. 9. vbi dicit, illum eam sententiam docere ex Medina, Suar. & de Graffis. Sed neque in illo to. 2. datur liber aliquis quintus; nec in libro quinto qui est in 1. to. habet aliquid ad illud propositum; in libro autem 29. c. 6. q. 4. vbi agit de illa materia, solum dicit, debere præmitti confessionem illius etiam peccati, si fieri possit.

Nn 3 possit,

120.
Ex hoc non
leue argumē-
tum desumi-
tur contra il-
los qui dicunt
posse confiteri
primam gra-
tiam virtute
Eucharistiæ
homini attri-
to.

121.
Quæritur
primo.

Valer. Regi-
nald.

Reijctur
Diana.

Ioan. Medi-
na.I 22.
Conclusio.
Præposit.Ratio con-
clusionis.I 23.
Confirmatur.I 24.
Magis appa-
reter possit
dubitari.
Ratio dubi-
tandi esse po-
test.Confirmatur
primo.I 25.
Confirmatur
secundo.

possit, ante communionem; non verò dicit, debere elici contritionem, si non præmittatur confessio. De illis vero aliis Auctoribus, Suarez, Medina, & Graffeo, cum non designantur loca, non possumus omnino certo affirmare; credo tamen probabilissimum, eos nusquam illud docuisse: certe in hoc loco Barth. Medina, & Suarez, nec leuiter id insinuant. Si vero sermo sit de Ioanne de Medina, fateor, illum codice de Pœnitentia tract. 1. quæst. 3. §. Ex dictis sequitur; docuisse, quod post contritionem vniuersalem, necesse est, de peccatis oblitis, quando memoria occurrunt, iterum in particulari dolere; quia sicut est præceptum omnia singulatim confitendi, sic etiam est præceptum pœnitendi de omnibus in particulari, & non tantum in communi per detestationem vniuersalem. Cæterum, nihil peculiare ibi dicit in ordine ad communionem, & totum id procedit ex sententia illa de obligatione dolendi de singulis peccatis in particulari, quæ sententia iam communiter à Theologis reicitur.

Dico itaque, in nostro casu non esse obligationem nouæ contritionis elicendæ: quod etiam in particulari obseruauit P. Ioannes Præpositus 3. p. q. 80. art. 5. dub. 3. n. 15. & supponi videtur ab aliis Theologis dum obligationem totam habendi contritionem, quando non præmittitur confessio, probant ex eo, quod Eucharistia sit sacramentum viuorum, & prærequirit statum gratiæ saltem per se loquendo ad causandum suum effectum. Vnde simul desumitur ratio conclusionis, quia in casu nostro iam homo supponitur esse in statu gratiæ per confessionem præcedentem, & absolutionem, qua indirecte ablata fuerunt omnia peccata mortalia, ergo non est fundamentum illius nouæ obligationis habendi aliam contritionem post memoriam peccati omissi.

Confirmatur, quia sæpe continget, quod postquam aliquis doluit per contritionem de omnibus peccatis in particulari, obliuiscatur postea vnius ex illis in ipsa confessione, & postea recorderetur, quando est in altari. Tunc autem quis dicat, debere iterum conteri de illo peccato, de quo expresse contritus iam erat: non ergo debet necessario subrogari contritio loco confessionis, quando hæc non potest haberi. Ex hoc autem colligitur, nec debere id fieri, quando ab initio fuit oblitus; quia per contritionem vniuersalem vere doluerat iam homo de illo peccato, quæ contritio habitualiter perseuerat, quamdiu non reuocatur; non est ergo obligatio repetendi contritionem ex eo quod non possit homo tunc confiteri.

Magis apparenter possit primò dubitari, an tunc esset per se loquendo obligatio iterum confitendi illud peccatum ante communionem; an vero sufficeret propositum illud suo tempore confitendi. Ratio dubitandi esse potest, quia ille homo iam obseruauit præceptum præmittendi confessionem ante communionem, & quidem confessionem formaliter integram; ergo non debet facere secundam confessionem ante communionem. Confirmatur, & explicatur primo, quia sicut est præceptum confitendi omnia mortalia ante communionem, sic est præceptum confitendi omnia mortalia singulis annis; & tamen si quis confitetur omnia, quorum recordatur, non obligatur ad iterum confitendum eodem anno, licet postea recorderetur alicuius peccati, cuius in confessione fuerat oblitus, iuxta probabilem multorum sententiam; ergo nec debet illud ante communionem confiteri.

Confirmatur secundo, quia quando ad lucrandum Iubileum exigitur confessio, non est necesse iterum confiteri intra tempus Iubilii peccatum, cui-

us oblitus est pœnitens in confessione iam tunc facta, ut communiter tradunt Doctores; ergo nec ad communicandum oportebit iterum confiteri. Confirmatur tertio ex verbis Tridentini illa scilicet 13. can. 11. ubi dicitur necessario esse præmittendam confessionem illis, quos conscientia peccati mortalis grauatur. In nostro autem casu non grauatur conscientia eum, qui rite confessus est totum quod in mente habebat; non ergo debet ex præcepto iterum confiteri ante communionem.

In contrarium tamen est praxis, & consensus omnium fidelium, qui etiam post legitimam confessionem non audent communicare, nisi prius confiteantur illa peccata, quorum de nouo recordantur. Nec vllum Auctorem inuenio, qui contrarium docuerit. Solus Henriquez lib. 8. de Eucharistia. cap. 46. §. 3. obscure loquitur in hæc verba, *Laicus vero, qui ad lintem altaris altat paratus communicare cum aliis, & confessionem præmisserat, excusatur propter reuerentiam sacramenti, ne statim redeat ad confessarium, ut directe absoluitur a peccato, cuius fuerat oblitus, etiam scilicet nota, & scandalo: cum iam accedat iustus, & probatus per confessionem, expediatque communiter, ne Sacerdos ad altare audiat reconciliationem volentium communicare. Pœnitens tamen noui peccati memor, antequam ad altare accedat, tenetur quæsto confessario id aperire, antequam communi- cer.* In quibus verbis videri possit hic Auctor negare obligationem confitendi de nouo ante communionem, eo quod iam sit homo probatus per confessionem. Sed reuera non licentiam ita amplam, & generalem; primo, quia dicit, id tunc licere propter reuerentiam sacramenti, ad quod recipiendum erat iam paratus. Secundo, quia in margine adducit plures Auctores, ex quibus nemo vniuersaliter, sed solum in certis circumstantiis excusatur à noua confessione. Tertio, quia ipse Henriquez præmittit id intelligendum de eo, qui iam est linteum altaris paratus communicare cum aliis. Quem etiam sensum indicare videntur vltima verba, quibus significat, si memoria peccati occurrat, antequam accedat ad altare, debere omnino queri confessarium. Neque illa verba noui peccati, videntur intelligenda de peccato commisso de nouo post confessionem, sed de peccato nouo in memoria pœnitentis: nam peccati tunc commissi post confessionem eiusdem diei non diceretur memoria, quod potius vsurpatur ad obiecta antiqua; & constat ex contextu: nam condistinguit hunc vltimum casum à casu præcedenti, in quo memoria occurrerat iam in ipso altari; postea ergo loquitur de eo, qui recorderatur peccati similis, antequam ad altare accedat. Vnde P. Suarez in præfati scilicet 4. §. sed huius occasio- ne, indubitanter docet, debere, per se loquendo, præmitti confessionem illius peccati, cuiusque esse sensum omnium Doctorum.

Supposita ergo praxi, & vsu Ecclesiæ, qui in hoc sensu explicuit præceptum hoc præmittendæ confessionis, reddi potest ratio à priori; quia nimirum præceptum non est confitendi, vt cumque, sed confitendi omnia peccata ante communionem; hoc autem non impletur, nisi illud aliud peccatum defertur ad iudicem ante communionem. Est autem exemplum simile in præcepto confessionis in articulo mortis, quod similiter obligat ad confitenda omnia peccata: vnde licet aliquis confessus sit omnia, quorum recordabatur, & absolutus iam sit, si tamen postea recorderetur alterius peccati, debet iterum confiteri, & iterum singula, prout memoria occurrunt, antequam moriatur; quia debet ante mortem omnia dicere integre. Similiter ergo, cum sit præceptum

præceptum omnia confitendi ante communionem, debent omnia dici, provt in memoriam redeunt, ante communionem.

128.

Ad rationem
dubitandi re-
spondetur.
Conc. Trid.

Vnde ad rationem dubitandi, & primam confirmationem responderi potest, præceptum hoc differt à præcepto confessionis annuæ: nam illud solum est confitendi semel in anno; vt constat ex Tridentino sess. 14. cap. 5. vbi explicans illud præceptum, sic ait: *Neque enim per Lateranense Concilium Ecclesia statuit, vt Christi fideles confiterentur, quod in re Divino necessarium, & institutum esse intellexerat, sed vt præceptum confessionis saltem semel in anno ab omnibus, & singulis impleatur, &c.* Quod ex ipsis verbis præcepti relati in cap. Omnis viriisque sexus, de Pœnitent. & remiss. colligi potest; in quibus solum dicitur, quod *saltem semel in anno confiteatur fideliter proprio Sacerdoti.* Ex quibus probabiliter inferunt multi, non esse obligationem iterum confitendi eodem anno peccata, quæ de nouo veniunt in memoriam; præsertim cum vñs fidelium explicuerit, eum fuisse sensum præcepti. In nostro autem casu idem vñs fidelium explicuit sensum contrarium, quem ex modo præcipiendi colligere poterunt, cum non iubeantur semel confiteri, sed confiteri simpliciter omnia peccata eodem modo, quo præcipitur confessio in mortis articulo. Sicut ergo qui post confessionem annuam iterum peccat, non obligatur eodem anno ad nouam confessionem: obligatur tamen ante communionem ad nouam confessionem, qui post confessionem peccat: sic licet memoria peccati omisi non obliget ad nouam confessionem ex præcepto confessionis annuæ, non potest argui, quod non obliget ex præcepto hoc præmittendi confessionem ante communionem.

130.

Ad secundam
confirmatio-
nem respon-
detur.

Ex quo patet ad secundam confirmationem; ad Iubileum enim solum exigitur vnica confessio, quæcumque illa sit; vnde licet aliquis sola venialia confessus sit, & postea incidat in peccatum mortale intra tempus Iubilæi; non erit opus iterum confiteri ad lucandum Iubileum, sed sufficit actus contritionis, quo iterum redeat in Dei gratiam; quod tamen iuxta veriorum sententiam non sufficit ad satisfaciendum præcepto confessionis annuæ; est enim obligatio confitendi saltem semel peccata mortalia, si quæ fuerint eo anno. Vnde non licet arguere ab illo casu ad nostrum.

131.

Ad tertiam
facile etiam
respondetur.

Denique ad tertiam confirmationem respondeatur facile, Concilium per illa verba, *quos conscientia peccati mortalis grauat*, non intelligere eos solum, qui sunt in peccato, vt constat clare ex verbis sequentibus, *quantumcumque etiam se contritos existiment.* Si enim contritus est, non est iam in peccato; intelligit ergo nomine *conscientia* scientiam solum peccati commissi, & non expiati per confessionem: sicut etiam sess. 14. c. 5. dixit idem Concilium, esse obligationem confitendi omnia mortalia peccata, quorum conscientiam habemus, hoc est, scientiam; nam certum est, ibi comprehendere ea etiam peccata, quæ iam per contritionem dimissa sunt. Et in eodem sensu eadem sess. 13. cap. 7. dixerat, *nullum sibi conscium peccati mortalis, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa sacramentali confessione ad sacram Eucharistiam accedere debere:* vbi certe *consciū* peccati non est solum, qui est in statu peccati, cum iustificati debeant confiteri, vt constat.

132.

Ad quartam
facile etiam
respondetur.

Obiici adhuc possent verba præcedentia eiusdem Tridentini in illo Can. 11. *Et ne tantum sacramentum indigne, atque ideo in mortem, & condemnationem sumatur, statuit, atque declarat ipsa sancta*

Synodus illis, quos conscientia peccati mortalis grauat, &c. Videtur enim finis illius præcepti esse, *ne indigne*, hoc est, in statu peccati, Eucharistia sumatur. Ad hoc autem non est opus iterum confiteri, cum certum sit, per primam confessionem remitti peccata per obliuionem inculpabilem ommissa; vt constat ex sess. 14. c. 5. Ergo non intendit Concilium loqui de obligatione ad secundam confessionem, sed solum ad vnam. Respondetur tamen concedendo, finem Concilij fuisse, ne indigne sumatur hoc sacramentum; nam ea de causa declarauit, & proposuit clare obligationem ex præcepto Diuino ab Apostolo magis implicite propositam, præmittendi confessionem omnium mortalium ante communionem; ne scilicet eam confessionem prætermittentes, indigne communicarent, non obseruando, quæ ex Diuino præcepto obseruare debebant, & ideo communio fieret illis in mortem, & condemnationem. Sicut in eodem sensu dici posset: *Ne hoc sacramentum indigne, & in condemnationem sumatur, monentur fideles, non posse ab hæreticis, aut excommunicatis denunciatis illud accipere, quia scilicet accipiendo ab illis contra præcepta Ecclesiastica, peccaretur, & iam indigne acciperetur, & ad condemnationem.* Hic etiam videtur sensus in nostro casu ab omnibus admittendus: alioquin sequeretur, nec ex vi illius præcepti obligari ad confitendum illud peccatum, non solum ante hanc communionem, sed neque etiam quando postea velit homo iterum, & sæpius communicare. Si enim tota ratio præcepti est, ne communicet in statu peccati, cum certum sit, per confessionem præcedentem remitti peccata per obliuionem ommissa, non erit necessaria noua confessio ad procurandum statum gratiæ ante secundam, vel tertiam communionem. Et tamen certum est, ante singulas communionem debere præmitti nouam confessionem, si sit conscientia peccati non explicati in confessione; ergo sensus illorum verborum non est solum, quod finis præcepti sit procurare statum gratiæ, sed quod finis etiam Concilij in proponendo, & explicando illo præcepto Diuino, sit vitare periculum communicandi indigne in illis, qui euinodi præceptum violarent.

Respondetur.

133.

Hic sensus ab
omnibus vi-
detur admis-
tendus.

134.

Dubitari po-
test tertio.

De hoc dubio
à Doctores
nihil dicunt.

Respondetur
tamen ex eo-
rum princi-
piis.

Dubitari potest tertio principaliter, an qui in Missa recordatur, quod sit in peccato, debeat habere contritionem statim; an vero possit prosequi Missam, & habere contritionem ante consecrationem; vel ante communionem. De hoc dubio non video aliquid à Doctores dici: ex eorum tamen principis dicendum videtur, si memoria illa occurrat ante consecrationem, satis esse, si in morula illa, qua in *Memento* oret pro viuis, vel alias antequam consecret, habeat contritionem: si vero occurrat post consecrationem, satis esse si ante communionem conteratur. Nam status gratiæ, ad quem exigitur contritio, solum requiritur ex præcepto in conficiente, vel recipiente sacramentum, non in exerceente alias actiones etiam Ordinis sacri; vt cum probabiliori sententia diximus supra disput. 8. de Sacram. in com. sess. 9. ergo defectus contritionis in aliis partibus Missæ non erit peccatum mortale; satis enim erit, si tempore consecrationis, quo conficitur sacramentum, & in communionem, qua recipitur, Sacerdos sit in statu gratiæ: sanctitas tamen totius illius actionis exigit, vt Sacerdos curet quam primum dolere, & conteri, præsertim si commode possit absque indecenti aliqua interruptione. Fauet autem huic resolutioni Caietan. tom. 2. Opusc. tract. 10. & clarius Thomas Sanchez lib. 7. Confil. cap. 2. dubio. 10.

Nn 4

SECTIO